

SINT-KRISTOFFEL VOERTUIGENWIJDING IN OPGRIMBIE

Jos Collas - Inwijding van een oude tractor

Elk jaar op de **zondag** die het dichtst valt bij **25 juli**, naamdag van **St.-Kristoffel**, organiseert het Kristoffelcomité van Opgrimbie (Grömmen in het lokale dialect) de Kristoffelbedevaart met voertuigenwijding. Sinds **1956** gebeurt dat al zonder onderbreking. Aanvankelijk organiseerde de koster een wijding na de zondagsmis voor een vijftigtal voertuigen. Toen de man plots overleed, hij was al boven de 80, kwam er een kosteres: Magriet. Zij sprak Hub aan in juni 2012, om mee de Kristoffelbedevaart van de maand nadien te organiseren. Dat jaar was er weinig voorbereidingstijd, en ook weinig volk. Vrij snel nadien kwam ook Jean helpen. Zij verzamelden beiden een comité van een twaalfstal mensen rond zich en samen bouwden ze het evenement uit. Het trekkersduo start elk jaar met nieuwe plannen in maart. In mei volgt er een comitévergadering met 12 en tegen de bedevaartsdag komen er nog wat vrijwilligers bij, helpende handen voor opbouw en afbraak.

Het evenement start op **zaterdagavond** met een **openluchtmis** aan de oude kerk, waarvan nu enkel het gerestaureerde koor overblijft. Sinds ze verhuisd zijn van de kerk naar de openlucht kent de viering meer bijval. Het comité voorziet een tent voor eventueel regenweer. De mis wordt opgeluisterd door een van de twee lokale harmonieorkesten. Gedurende de mis wordt ook het wijwater voor de zegening van 's anderendaags gewijd. Na de mis is er een **receptie** voor de aanwezigen. Deze bijeenkomst wordt door de Grömmenaren zeer geapprecieerd en durft weleens uitlopen.

s' Anderendaags op **zondagmorgen** beginnen de festiviteiten met een **ontbijt**. Dat trekt gemakkelijk 190 deelnemers, waarvan twintig medewerkers. Dat is bijna het maximum van de capaciteit van 200 ontbijten en dat zonder enige reclame. Immedijs staan er al auto's en tractoren in de wachtrij om gezegend te worden, onder toezicht van de lokale politie. De **zegening** start om half twaalf door diaken Augustin Boroce, die al drie jaar diaken is in Maasmechelen en met zijn gezin woont in Opgrimbie. Hij hanteert de wijwaterkwast erg uitbundig, vooral als er een open auto of tractor voorbij rijdt. Hij wordt tegen twaalfen afgelost door pastoor Rudy Pareyns, die eerst nog de elfurenmis in Maasmechelen verzorgt. Er staan verschillende emmers wijwater klaar, want de file te zegenen **voertuigen** is lang. Eerst komen de politieagenten te paard, gevolgd door ruiters en koetsen, in totaal 8 paarden. Dan volgen 94 fietsen, 21 moto's, 93 auto's (waaronder 10 oldtimers), 62 tractoren, en 53 vrachtwagens (trekkers)... In totaal worden zo'n 300-tal voertuigen geteld.

Die deelnemers komen van overal aan de **Maaskant**, maar ook van verder: Bree, Opglabbeek....

Erg opvallend is telkens de lange karavaan vrachtwagens trekkers van de lokale firma Crijns. De baas rijdt voorop in een oldtimer vrachtwagen, een pronkstuk van het bedrijf. Nadien volgen de vele rode trekkers. Na de zegening rijden zij in stoet naar hun bedrijf voor het jaarlijkse personeelsfeest. Als dank krijgen de vrachtwagenbestuurders een geschenkje: dit jaar was dat een goodiebag met wat fruit. Alles wordt in goede banen geleid door de medewerkers die een paarse T-shirt met gele opdruk dragen, de kleuren van Opgrimbie.

Op het podium van de wijding staat sinds een tiental jaar ook **een levende Kristoffel met zijn staf en enkele Jezuskinderen**, die hij volgens de legende veilig over het water heeft gebracht.

Het succes van de voertuigenwijding neemt toe dankzij een aantal factoren: de inzet van het comité, de verplaatsing van de kerk naar openlucht, de inkleding met randactiviteiten. De buurt van de oude Kristoffelkerk waar de wijding nu plaatsvindt is beter geschikt dan de drukke straat aan de nieuwe kerk. De buurtbewoners, meestal geboren en getogen Grömmenaren, appreciëren erg het levendige evenement in hun anders zo rustige buurt. Een lokale boer stelt zijn wei ter beschikking als parkeerplaats voor tractoren en levert elektriciteit. De lokale heemkring plaatst twee reuzen om de bedevaarders te verwelkomen: den ellentrikker en een reus uit Heusden die in Opgrimbie

verblijft. Het evenement ondervindt ook geen 'concurrentie' van de voertuigenwijing in Bocholt, die hebben hun viering verplaatst naar einde juni, maar in Opgrimbie houden ze zich aan de echte naamdag van Sint-Kristoffel: 25 juli.

Een andere succesfactor: er is elk jaar wel een **verrassing**. Zo is de schutterij van Maasmechelen op bezoek geweest na hun winst in het Oud Limburgs Schuttersfeest (2015). Verder is de grote reus Kristoffel (6 meter!) uit Roermond al op bezoek geweest, en ook de politie cavalerie uit Brussel. Er is ook al eens een hoogtewerker geplaatst om luchtfoto's te maken. Misschien is een drone de volgende stunt?

Na de wijding brengen muzikanten sfeer in de tent, die dan een dranktent wordt. Ook een frietkraam staat klaar om hongerigen te doen spijzen. Voor het comité en de medewerkers rest er enkel nog opruimen, rekeningen betalen en een evaluatievergadering in aanloop naar volgend jaar.

Het kernthema van de Sint-Kristoffelbedevaart is natuurlijk **de veiligheid en bescherming op de weg**. Een van de deelnemers vertelde: *'Bescherming op de weg is voor mij dé reden om elk jaar naar Opgrimbie te komen; maar toch let ik ook nog altijd goed op wanneer ik op de baan ben'*. De organisatoren benadrukken dat ook het samenhangingsgevoel, de gemoedelijke sfeer en de spontaniteit van de aanwezigen zeer belangrijke elementen zijn voor de lokale gemeenschap in Opgrimbie.

Hub en Jean zijn gedreven organisatoren, die ook actief zijn in diverse andere verenigingen in Opgrimbie, alhoewel zij beiden geen 'inboorlingen' zijn. Maar zij hebben er wel hun thuis gevonden en hun enthousiasme om de Kristoffelbedevaart te organiseren groeit met het succes ervan. Het **comité** bestaat vooral uit gepensioneerden, maar er zijn ook wat jongere helpers. En van de jongeren horen zij ook: *'Dit moet blijven bestaan'*.

Het comité ontvangt geen subsidies of gemeentelijke hulp. Ze bekostigen alles met sponsoring, drankverkoop en de verkoop van souvenirs zoals een verjaardagskalender, noveenkaarsen, herinneringsplaatjes ... De toekomstige voertuigen krijgen allemaal een enveloppe met een gebedskaart en stickers met een beeltenis van St.-Kristoffel. Die enveloppe kan meteen dienen voor een vrije bijdrage. Zo kunnen de kosten gedekt worden.

*Gebaseerd op een interview door Luk Indestege met Hub Gijsen, voorzitter van het Sint-Kristoffelcomité en Jean Weerts, secretaris op 18 augustus 2022 in Opgrimbie.

*Deze inzending kadert binnen het project Beleving. 100 levende gebruiken en tradities in Limburg. Een initiatief van het Limburgs Volkskundig Genootschap, in samenwerking met ECRU Erfgoed en Erfgoed Haspengouw, Werkplaats immaterieel erfgoed, Openluchtmuseum Bokrijk, Heemkring Vaart, Haspengouw. TV vzw, Academie voor Streekgebonden Gastronomie en AVANSA-Limburg.

INZENDER

Hubert Gijsen

LOCATIE

3630 Opgrimbie

PERIODE

De zondag die het dichtste bij 25 juli valt, de naamdag van Sint-Kristoffel

THEMA

Feesten, rituelen en sociale gebruiken

TREFWOORD

#ritueel #religie